

הדלקת נרות: 16:41

צאת שבת: 17:53

מוצ"ש לר"ת: 18:29

הזמנים לפי אופק ירושלים

שבת
שלום!

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קזואס שליט"א

ביחד

שלושה שותפים באדם

אחרי שלמדנו שעיקר הקשר בין איש לאשתו הוא הקשר של השיחה שגורם לחיבור הנשמות, לא נתעלם מהקשר האישי, שגם הוא חשוב למערכת הזוגית. 'אמר רבי עקיבא: איש ואשה, זכו - שכינה ביניהם'. נדייק את דברי רבי עקיבא ונשאל: למה הוא לא אמר: זכו - שכינה שורה בביתם, בשכונתם או בעירם? למה דווקא ביניהם? כדי להבין זאת עלינו להתבונן במאמר חז"ל: 'תנו רבנן: שלשה שותפים יש באדם, הקב"ה ואביו ואמו... אביו מזריע הלבון, שממנו עצמות וגידים... ולבן שבעין... אמו מזרעת אודם, שממנו עור ובשר... ושחור שבעין... והקדוש ברוך הוא נותן בו רוח ונשמה... ודבור... ללא השתתפות הקב"ה לא יהיה תינוק! ומתי השותף השלישי משתתף ביצירה? ברגע המקודש, כשמתקיים הקשר של בְּיָנוּ לְבִינָה. בשעת יצירת האדם, בא הקב"ה וזורק נשמה בתינוק. לכן נֶאֱמַר: 'שכינה שורה ביניהם' דווקא!

כאן המקום להשיב תשובה למי ששאל לשם מה להתחתן, עדיף להישאר חברים... הבורא, נקרא הקב"ה, מכיוון שהוא נמצא רק במקום של קדושה. במקום שאין קדושה, שם הוא לא נמצא. דוגמא - לכל החדרים בבית יש מזוזה חוץ מחדר האמבטיה והשירותים, אפילו אם הם מפוארים. שם אין קדושה, ולכן שם אין מזוזה. לעומת זאת לחדר השינה יש מזוזה!

כשאנו מתחתנים, אנו מכניסים את הקדוש ברוך הוא אלינו הביתה. אנו בונים לו בית מקדש, עם קודש הקודשים בסוד הכרובים. אין דבר גדול יותר מלהוריד נשמה מעולם הנשמות לילדינו. כשחתן אומר לכלתו: 'הרי את מקודשת לי', הוא מחבר את עצמו לקדושה, ואז בא הקדוש ברוך הוא ומשתתף ביצירה. במצב של חבר וחברה, כשאין 'הרי את מקודשת לי', אין קדושה, והקדוש ברוך הוא לא נמצא בתמונה. רק אחרי חתונה וקידושין נזכה למעמד הנשגב שבו גם אנו שותפים עם מי שאמר והיה העולם במעשה בראשית. יש מישהו שמוכן לוותר על זה?

תפישת היהדות היא - 'ללכת על כל הקופה'. כשאנו מתחתנים אנחנו מכניסים את הבורא אלינו הביתה. נחזור לשאלה שבה פתחנו את הפרק - 'מדוע שיר השירים הוא קודש קודשים?'. שלמה המלך כתב שיר שלם על הכרוב הזכר והכרוב הנקבה, שרומז על הקשר שישנו בין איש לאשתו. הכרובים היו כאמור, בקודש הקודשים. ולכן כל השירים קודש, ושיר השירים הוא קודש קודשים. (מתוך הספר 'ביחד')

פרשת השבוע

לתת זה לקבל

פרשתנו עוסקת בתרומה שאסף משה רבנו לבניית המשכן. כאן הסביר הקב"ה למשה את תהליך עשיית כלי המשכן לכל סוגיו ומאיזה חומר יש להכינם. ומיד בתחילת הפרשה מגיע הציווי "דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מכל איש אשר ידבנו ליבו ויקחו את תרומתי". שאלו המפרשים על המילים "ויקחו את תרומתי" הרי היה צריך לומר ויתנו לי תרומה שהרי תרומה נותנים ולא לוקחים. הרבה פרושים נאמרו, ואנחנו נלמד כמה מהם.

"ויקחו לי" - אמר הקב"ה כל העולם כולו שלי שנאמר "לי הכסף ולי הזהב נאום ה'" אני מבקש מכם שתיקחו משלי ויתנו לי. אנחנו צריכים להתרגל ששום דבר לא שלנו הכל של השם יתברך וכל מה שיש לנו זה רק בגדר השאלה. מי שמקבל תובנה זו יוקל עליו בנתינת הצדקה או המעשרות שכן נתנו לו על מנת לתת.

"ויקחו לי" - הנותן הכי גדול הוא המקבל הכי גדול. וכ"כ למה? אם נתנו מספר פרוטות וקיבלנו כנגדם מיליונים, מה יהיה נכון יותר לומר שנתנו או שקיבלנו? בוודאי שהנתינה היא קטנה לעומת ההחזר שקבלנו. כך אמר הקב"ה כשאתם נותנים אתם זוכים לאכול מפירותיהם בעולם הזה והקרן קיימת לעולם הבא. א"כ עבור נתינה מועטת זוכים לאושר ועושר בעולם הזה ושכר נצחי לעולם הבא לכן הלקיחה יותר מהנתינה.

"ויקחו לי" - פירש רבינו בחיי פירוש נפלא. הקב"ה פונה לעם ישראל ואומר תיקחו לי כלומר תיקחו אותי אליכם הביתה. הרבה חושבים שהקב"ה נמצא רק בבית הכנסת או בית המדרש או בישיבה. ולא היא, אלא מבקש הקב"ה מעם ישראל שיכניסו אותו גם לתוך ביתם. צריך לזכור שהקב"ה נמצא בכל מקום "מלא כל הארץ כבודו". ומי שמכניס את הקב"ה לתוך ביתו כלל הבית מתרומם ומתעלה שנאמר "ויקחו לי תרומה" תהיה תרומה והתרוממות לבית. במה מתבטא הדבר שמכניסים את הקב"ה לבית? צורת הדיבור נשמעת אחרת. כיון שאי אפשר לומר לפני המלך מילים לא יפות, ההופעה בבית משתפרת שכן הקב"ה נמצא כאן וצריך לשמור על הופעה מכבדת. זאת ועוד, הכבוד הדדי בין יושבי הבית משתפר כי לא נעים לזלזל אחד בשני כשהמלך נמצא.

נמצאנו למדים שכאשר חשים ומרגישים שמלך מלכי המלכים נמצא בקרבתנו אז ההתעלות והרוחניות גדולים. ועל זה אמר דוד המלך בתהילים "שוויתי ה' לנגדי תמיד".

וגם בפרשתנו נאמר "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" ולא נאמר בתוכו אלא בתוכם, בתוך הבתים של כל אחד ואחד מאתנו. נשפר את התנהגותנו ושלום הבית והכבוד הדדי, ונזכה להשרות השכינה בביתנו.

שבת שלום ומבורך - אבנר קזואס

כלב הולך ביערות הגיונגל. פתאום מגיח מהשיחים נמר ומתכוון לטרוף אותו. הכלב, שרואה שלידו מונחות עצמות, מסתובב כשפניו לעצמות ואומר בקול: "יאם! יאם! איזה נמר טעים!" הנמר שומע את הכלב, מתחיל לשקשק, מסתובב ובורח. באותו זמן יושב על העץ מעליו קוף שרואה את מה שעשה הכלב. הקוף, שרוצה להיות מיווד עם הנמר, רץ אליו ומספר לו מה שקרה. הנמר העצבני מורה לקוף לשבת לו על הגב כדי שילכו ביחד אל הכלב. הכלב, שרואה את הקוף והנמר מתקרבים, מסתובב שוב אל העצמות ואומר בקול: "איפה הקוף הזה שהבטיח לי עוד נמר...?"

ביתנו

ביקורת סטיגמטית

ביקורת יכולה לבנות דימוי עצמי גבוה או להרוס אותו. דרך הביקורת מעבירים לילדים מסרים חיוביים ושליליים. ביקורת שנאמרת באופן שהיא משאירה לילד תקווה לשיפור, ומובילה לשינוי, הרי היא ביקורת חיובית. אבל אם הביקורת גורמת לילד להתייאש מלהשתנות, הרי זו ביקורת שלילית.

ביקורת סטיגמטית היא סוג של ביקורת שלילית. סטיגמה פרושה תווית, חותמת או כותרת. אנחנו נמצאים בדור שמחלק סטיגמות. כלומר, מקטלגים כל דבר, מכניסים אנשים למשבצות, ונותנים הגדרות לכל מיני התנהגויות. למשל, ילד שהוא קצת שובב, כבר קוראים לו 'היפר'. אם הוא קצת ביישן, אז מגדירים אותו כחסר בטחון עצמי. אם הוא קצת חלמן, אז אין ספק שיש לו הפרעת קשב וריכוז. הבעיה בהגדרות הללו שכשהאדם גדל עם תוויות, הדימוי העצמי שלו נפגע, וכושר תפקודו ויכולת הצלחתו נפגמים. אט אט הוא מאבד את החשק לתקן, משלים עם מצבו, ולעיתים שוקע בעצבות ודכאון עד לכדי פגיעה נפשית קשה.

עלינו לדעת, כשאנו רוצים להוכיח כל אדם, ובפרט את ילדינו עלינו להימנע מלומר את הביקורת באופן סטיגמטי, אלא בצורה מעודדת, שגורמת להם להשתפר.

מה דעתכם, אם נאמר לילד שהוא 'עצלן' או שנאמר לו שהוא 'מתעצל', האם יש הבדל בין המילים האלו או שזו רק סמנטיקה? בוודאי שיש הבדל! 'עצלן' פרושו - ככה נולדת, זה האופי שלך, אין מה לעשות, תחיה עם זה, ולעולם לא תשתנה, והוא מתייאש מלהשתנות. אבל המילה 'מתעצל' אומרת שהפעם מעדך, אבל באופן כללי אתה לא מתעצל. מילה כזו נותנת לאדם תקווה וחשק להשתנות, והוא מרגיש שעל נפילה חד פעמית אפשר להתגבר...

והאמת היא שאפשר אפילו לוותר על המילה 'מתעצל' ולומר: 'למה לא הזדרזת?' באמירת ביקורת בסגנון כזה הוא כבר לא שומע את המילה 'עצלות', אלא את המילה 'זריזות'! אמירה כזאת בוודאי תפעיל אותו להגיע לתוצאות רצויות. כיוצא בזה, צריך להיזהר לא לומר לילד 'אתה שקרן' אלא 'אתה משקר', או לומר לו 'מדוע לא סיפרת את האמת?'.

סיפור לשבת

המקובל הרב שלמאן אליהו זצוק"ל

הסיפור כיצד הרב העפיל לרום המעלה הינו מופלא ביותר. ונלקח מתוך הספר 'חכמי בבלי': בבית משפחת אליהו את בנם היחיד, שלחו לביה"ס בו רכש השכלה הכוללת שפות זרות. כדי שבבוא היום יוכל הבן לנהל את עסקי המשפחה. מוריו השתאו לנוכח תפיסתו המהירה וזכרונו הנדיר. תוך זמן קצר שלט היטב בשתי השפות האנגלית והצרפתית על בורין. הוריו ראו נחת, תעודות הערכה וההצטיינות שקיבל בגמר לימודיו פתחו לפניו את כל השערים. הוריו התעתדו לשלחו לאחת האוניברסיטאות שבאנגליה.

שבוע ימים לפני זמן ההפלגה לאנגליה עבר רבינו ליד בית-המדרש "בית-זילכה" בקעו לאוזניו קולות של התלמידים שהתנצחו זה עם זה במלחמתה של תורה. נכנס הרב שלמאן שהיה אז כבן 16 שנים בלבד, והמחזה שנגלה לנגד עיניו השאירו פעור פה. לאחר דקות ארוכות נטל הרב שלמאן את אחד הספרים והתיישב ללמוד. לפתע נגלה לפניו עולם קסום ונפלא, שמימיו לא שמע ולא הכיר. השעות חלפו בזו אחר זו.

לפנות ערב הגיע לביתו ואז שאלו אביו יוסף: "היכן היית כל היום?", הרב היה גלוי לב ואמר לאביו: "גיליתי היום את יעוד חיי. החלטתי להקדיש את כל עמלי לתורה". הוריו נדהמו. דודו פנה אליו ואמר: "זה בלתי אפשרי, כבר רכשנו עבורך את כרטיס נסיעה ואתה חייב לעשות את רצון הורייך". אולם הרב התנגד בכל תוקף ובסופו של דבר הוריו נכנעו לו. שקידתו היתה מופלאה. את האוכל שקיבל בביתו חילק בין תלמידי חכמים עניים. רק בלילה כשחזר לביתו טעם משהו.

מסופר, כי פעם הקשה הרב קושיה עצומה שעוררה הדים בכל בית-המדרש. כולם ניסו למצוא תרוץ- אך ללא הועיל. לבסוף, פנה אחד מן הרבנים לרב שלמאן ואמר לו: "בווילנה הדפיסו ש"ס חדש עם הגהותיו של רבי שמואל שטראשון. אולי שם תמצא הקושיה והתרוץ". הש"ס היה יקר ערך לעין ערוך, ועדין לא הגיע לבגדד. הרב לא היסס. הוא לקח את כל חסכונוותיו והזמין מווילנה את הש"ס החדש.

ואכן, בהגהות הרש"ש מצאו את הקושיה ואת התרוץ. הש"ס המפואר המשיך לפאר את בית-המדרש שנים ארוכות. לאחר שנתיים של שקידה ללא לאות בתורה. התפרסם שמו של רבינו כבקי בכל הש"ס ובספרי הפוסקים.

לאחר שקיבל את הסכמת רבותיו, החל לעסוק גם בחוכמת הקבלה, ותוך שנה אחת היה בקי בספר "עץ החיים" ובשמונת השערים לאר"י הקדוש. אחד מחבריו, הלך וסיפר למרן רשכב"ג הגאון ר' יוסף חיים זצ"ל על ר' שלמאן שתוך שלוש שנים בלבד קנה ידיעה מקפת ומעמיקה בכל השי"ס ובכתבי האר"י"ל. ר' יוסף התקשה להאמין.

חלפו ימים אחדים ור' שלמאן ניגש לר' יוסף חיים זצ"ל להזמין לסעודת סיום השי"ס שהוא עושה. החל מרן ר' יוסף לדבר עימו בדברי תורה. ומצאו גדוש בכל התורה כולה- בנגלה ובנסתר. ר' יוסף אמר: "אומנם אין דרכי ללכת לסעודות, ואף לא לסעודות מצווה. אולם הפעם אשנה ממנהגי ואי"ה אשתתף".

כל אותה עת הסתיר רבינו את מעשיו ואת יגיעותיו העצומות אף מבני משפחתו. הוא ידע כי דודו כועס עליו מאוד. כאשר קנה ספרי קודש היה מניח אותם בשק ועל ספריו היה מניח אבטיחים.

פעם בעת סעודה החל דודו לבזותו ואת לומדי התורה. ר' שלמאן לא יכל להבליג ונלחם שעה. דודו ניגש להכותו, והניף את ידו, ונתקל במיחם מלא במים רותחים. כל המים החמים נשפכו על ידי הדוד. הדוד הוציא מהבית את כל ספרי הקודש. למחרת, נפל דודו למשכב. בכל גופו עלו פצעים וחבורות, הוא הזמין רופא מומחה מאנגליה. כאשר בדק הרופא את החולה אמר: "בפצעים כאלו לא נתקלתי בחיים, כמדומני שאין כל תרופה לכך".

הדוד הבין שאם רצונו להתרפא, עליו לבקש סליחה מרבינו. הרב הגיע לדוד ששכב על ערש דווי. הדוד ביקש מחילה בדמעות שליש והבטיח שלא יפריע לו ללמוד. למרבה הפלא, לאחר תקופה קצרה, הדוד הבריא לחלוטין. מיד הלך הדוד ותרם סכום כסף גדול עבור ת"ח עניים.

לאחר מעשה זה, שמו של רבינו נישא בהערצה כצדיק וקדוש. לאחר מכן עלה לירושלים ללא כל. ספרה הרבנית כי הרב היה מקבל כל חודש תרומה זעומה שבקושי רב היתה מספיקה כדי לפרנס את המשפחה. פעם, כשחזר בראש חודש, ביקשה הרבנית את הכסף שקיבל מהישיבה כדי להאכיל את עולליו הקטנים.

אולם הרב סיפר כי בדרכו, פגש בעני המטופל בילדים שהיה זקוק לכסף בכדי לקנות תרופות לאחד מבני משפחתו ונתן לו את כספו. כשסיפר לספר על הצרות של העני, החל בוכה מתוך צער משל היה אחד מבניו.

(פניני עין חמד)

שאל את הרב

לייעוץ באופן אישי עם הרב אבנר קוואס שליט"א

ניתן להתקשר בימים ג' וד' בין השעות 14:30-15:30

1599-59-59-39

לקבלת סרטונים, ניוזלטר וזמני הרצאות

בנושאי זוגיות וחינוך ילדים

מאת הרב אבנר קוואס שליט"א

ניתן להצטרף לקבוצת ה WhatsApp

להצטרפות לחצו כאן

או ע"י בקשת הצטרפות לטלפון

0552-766-799

